

Aranzels al cotxe elèctric xinés? El debat que paga el porcí espanyol

Debat parlamentari sobre la decisió de la Unió Europea de gravar els vehicles elèctrics fabricats a la Xina. Dos equips preparen la seua postura amb un dossier comú de dades, defensen indústria o consumidors, i descobreixen que la represàlia cau sobre un sector espanyol que no hi pinta res.

DURADA

2 sessions (50 min de preparació amb el dossier + 50 min de debat i votació)

AGRUPAMENT

grup classe dividit en dos equips i un jurat

UNITAT 9

Economia internacional: comerç, globalització i Unió Europea

MATERIALS

- Dossier de dades imprés, un per persona
- Argumentari de l'equip corresponent, retallat i repartit
- Cronòmetre i campaneta o timbre per al moderador
- Paperetes per a la votació final del jurat

ENCAIX CURRICULAR · **Sabers** Ventaja absoluta y ventaja comparativa, Exportaciones, importaciones y balanza comercial de España, Proteccionismo y libre comercio, aranceles y la OMC, Globalización y cadenas globales de valor, La Unión Europea, el mercado único, el euro y las instituciones, Tipos de cambio, desigualdad global y desarrollo · **Comp. específiques** CE2 · **Comp. clau** CCL, CC, CD

Plantejament

A l'octubre de 2024, els països de la Unió Europea van votar si posaven un aranzel addicional als cotxes elèctrics fabricats a la Xina. Va eixir que sí, però pels pèls: deu països a favor, cinc en contra (entre ells Alemanya, la major potència automobilística d'Europa) i dotze abstencions, Espanya inclosa. Poques vegades es veu tan bé que un aranzel no és una qüestió tècnica, sinó un repartiment de guanyadors i perdedors.

La vostra classe repetirà eixa votació. Dos equips i una moció concreta que cal defensar o tombar, amb una regla: cada argument s'ha de recolzar en una dada del dossier o en una que porteu vosaltres amb la seua font.

I hi ha un gir: la resposta xinesa no va caure sobre els cotxes alemanys, sinó sobre el pernil i la carn de porc espanyols.

La moció

«La Unió Europea ha de mantindre els aranzels addicionals als vehicles elèctrics fabricats a la Xina.»

El dossier (dades comunes per als dos equips)

DADA	XIFRA	FONT
Aranzel general de la UE a un cotxe importat	10 %	Aranzel Duaner Comú

Drets compensatoris addicionals als elèctrics xinesos, des d'octubre de 2024	entre el 7,8 % i el 35,3 %, segons el fabricant, durant cinc anys	Comissió Europea, investigació antisubvencions
Votació al Consell	10 a favor, 5 en contra, 12 abstencions (Espanya s'hi va abstenir)	Consell de la UE, octubre de 2024
Ocupació vinculada a l'automòbil a la UE	al voltant de 13 milions de persones	ACEA
Quota de mercat de les marques xineses d'elèctrics a la UE	entorn del 3-4 % en 2023, creixent	ACEA i dades de matriculacions
Resposta xinesa	investigació antidúmping sobre el porcí europeu, oberta al juny de 2024	Ministeri de Comerç de la Xina
Posició d'Espanya en eixe sector	primer exportador de carn de porc de la UE i principal proveïdor europeu del mercat xinès	Ministerio de Agricultura, 2024
Precedent dels panells solars	la UE va aplicar aranzels entre 2013 i 2018; hui fabrica una part mínima dels mòduls del món	Comissió Europea, IEA

Càlcul obligatori abans del debat. Calculeu el preu d'entrada d'un elèctric xinès que s'exporta a **25.000 €** amb l'aranzel del 10 % i amb un 30 % total, i compareu-lo amb un model europeu de **33.000 €**. Els dos equips han d'usar eixe número a l'obertura.

Objectius didàctics

- Construir arguments econòmics recolzats en dades amb font.
- Identificar guanyadors i perdedors d'un aranzel dins de cada país.
- Reconèixer l'efecte de les represàlies comercials sobre sectors aliens al conflicte.
- Escoltar, refutar i matisar en un format reglat.

Argumentari de l'equip A (a favor de mantindre els aranzels)

- **Competència deslleial, no competència.** La investigació de la Comissió va concloure que hi ha subvencions públiques; competir contra un Estat no és competir contra una empresa.
- **El precedent solar.** Europa va deixar caure la seua indústria de panells i hui depén quasi per complet d'un sol país. Repetir-ho amb el cotxe seria perdre el sector industrial més gran del continent.
- **Tretze milions d'ocupacions.** No són accionistes: són cadenes de muntatge, tallers i proveïdors, molts en comarques on no hi ha cap altra cosa.
- **Autonomia estratègica.** Dependre d'un proveïdor llunyà per a la mobilitat és el mateix que va passar amb les mascaretes en 2020 i amb els xips en 2021.
- **És temporal i calibrat.** Cinc anys i distint per a cada fabricant, no un mur. Dóna temps per a adaptar-se, que és l'argument clàssic de la indústria naixent.

Argumentari de l'equip B (en contra de mantindre'ls)

- **El paga el comprador europeu.** Els estudis sobre els aranzels de 2018-2019 mostren que el cost acaba en el preu final. Amb el càlcul del dossier, 5.000 € més per cotxe.
- **Contradiu l'objectiu climàtic.** La UE vol que se substituïsquen els cotxes de combustió; encarir l'elèctric barat retarda justament això.

- **La represàlia la paguen uns altres.** La Xina va respondre apuntant al porcí europeu, i Espanya és el primer exportador. Els ramaders de Lleida o de Múrcia no fabriquen cotxes.
- **Protegir no és millorar.** Un sector protegit té menys incentius per a abaixar costos; la indústria europea porta anys retardant el seu model elèctric assequible.
- **Les guerres comercials escalen.** Cada aranzel en crida un altre i l'arbitratge de l'OMC porta anys bloquejat.

Passos

Sessió 1 — preparació (50 min). Sorteig d'equips (10 min). Lectura del dossier i càlcul obligatori (15 min). Cada equip tria els seus **quatre arguments més forts**, busca una dada amb font i prepara **dues refutacions** (20 min). Es trien tres portaveus i un jurat de quatre persones que no debat (5 min).

Sessió 2 — debat (50 min).

1. **Obertura (4 + 4 min).** Un portaveu per equip, amb el càlcul del dossier dins.
2. **Arguments (6 + 6 min).** Dos arguments per equip, un per portaveu.
3. **Refutació creuada (5 + 5 min).** Només es pot refutar el que l'altra part haja dit.
4. **Preguntes del jurat (8 min).** Dues preguntes a cada equip, amb un minut per a respondre.
5. **Tancament (3 + 3 min).** Sense dades noves.
6. **Votació i valoració (6 min).** El jurat vota amb la rúbrica i explica la seua decisió en tres frases.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Ús de dades	Cada argument recolzat en una xifra amb font, inclòs el càlcul obligatori	30 %
Qualitat argumental	Distingix guanyadors i perdedors i no cau en generalitats	25 %
Refutació	Respon al que ha dit l'altra part, no al que li hauria agradat sentir	25 %
Forma	Temps, torns, to i claredat	20 %

Variants i extensions

- **Amb suport:** repartir els argumentaris ja assignats per portaveu i suprimir la refutació creuada.
- **Per a qui va sobrat:** afegir un tercer equip, la **delegació xinesa**, que defensa la seua posició i anuncia la represàlia a mitjan debat. Canvia per complet el final.
- **Vot doble:** que el jurat vote abans i després del debat i es compare. Canviar d'opinió amb dades també s'avalua.
- **Connexió amb la Unitat 3:** dibuixeu el mercat del cotxe elèctric abans i després de l'aranzel i assenyaleu qui es queda amb què.

Solució orientativa

Per al professorat: passos de la resolució de l'exercici.

- 1. Càlcul del dossier.** Un vehicle amb preu d'exportació de **25.000 €** paga l'aranzel general del 10 %:
 $25.000 \times 1,10 = \mathbf{27.500 \text{ €}}$. Amb un dret compensatori addicional del 20 % (30 % en total): $25.000 \times 1,30 = \mathbf{32.500 \text{ €}}$. L'aranzel addicional afig **5.000 €** al preu d'entrada.
- 2. Lectura del càlcul.** Enfront d'un model europeu equivalent de 33.000 €, la diferència de preu passa de 5.500 € a 500 €: l'aranzel esborra quasi tot l'avantatge. Eixe és exactament el seu objectiu, i també exactament el que perd qui anava a comprar el cotxe.
- 3. Qui el paga.** Amb el que sabem dels aranzels dels Estats Units a la Xina de 2018-2019 (Amiti, Redding i Weinstein, 2019), la major part de l'aranzel acaba en el preu que paga el comprador del país que l'imposa, no en el marge de l'exportador. En este cas, la família europea que volia un elèctric barat.
- 4. L'argument climàtic.** Encarir el vehicle elèctric retarda la substitució del cotxe de combustió, que és l'objectiu de la mateixa UE per a 2035. És una contradicció real entre dues polítiques europees, i els dos equips haurien de reconèixer-la abans de resoldre-la al seu favor.

Material obert de profedeeconomia.es · Llicència Creative Commons BY-NC-SA · Currículum LOMLOE